

Отримали лист від податківців про незареєстровану підприємницьку діяльність? Як діяти

За ч. 1 ст. 164 КУпАП відповідальність настає, якщо особа здійснює господарську діяльність (виробництво, реалізацію товарів, виконання робіт чи надання послуг) **без державної реєстрації** як ФОП чи без подання повідомлення про початок діяльності (якщо це потрібно). Законодавство вимагає, щоб така діяльність мала ознаки підприємництва: **безпосередність, систематичність та мету отримання прибутку**. Систематичність тлумачиться як не менше трьох повторень діяльності протягом року (див. п. 2, 4 Постанови Пленуму ВСУ № 3/2003). Якщо ж продажі були одиничними і не свідчать про регулярний збут товарів задля прибутку, то ознаки підприємницької діяльності відсутні. Крім того, суди звертають увагу: доказова база повинна підтверджувати наявність усіх складових правопорушення. Усі сумніви щодо доказів тлумачаться на користь особи.

Приклад 1. Продаж товару через Інтернет та отримання оплати на власну карту (Київ, 2024)

У Постанові Шевченківського районного суду м. Києва (№761/23276/24 Провадження № 3/761/5592/2024) розглянуто справу особи, яка продала через Інтернет товар та отримала оплату на власну карту. Показово, що **контрольну закупку здійснила працівниця податкового органу** (хоча про це в Постанові не йшлося).

Результат. Суд прийшов до висновку, що провадження в справі про адміністративне правопорушення підлягає закриттю у зв'язку з відсутністю складу адміністративного правопорушення. У справі про адміністративне правопорушення відсутні належні та допустимі докази на підтвердження факту систематичності продажу товарів з боку особи.

Приклад 2. «Лаванда-бомбочки» на OLX (Київ, 2025)

У Постанові Деснянського райсуду м. Києва від 14.01.2025 (спр. № 754/17519/24) розглянуто справу фізособи, яка продала **одну бомбочку для ванни** (виготовлену власноруч) через сайт OLX. За протоколом вона нібито провадила торгівлю без реєстрації (ч. 1 ст. 164 КУпАП). На суді обвинувачена заперечила проти протоколу, пояснивши, що це була поодинокі подія: вона зробила партію виробів для благодійного ярмарку і залишок – одну бомбочку – вирішила продати лише через особисті потреби.

Суд ретельно проаналізував докази. Було встановлено, що є **лише** протокол, декілька скріншотів оголошення, дві платіжні інструкції на суму 100 грн та відомості, що особа не зареєстрована ФОП. Водночас суд наголосив, що для кваліфікації за ст. 164 необхідна **систематична, комерційна діяльність** (тобто не менше трьох продажів на рік з метою прибутку). У матеріалах справи відсутні докази систематичності: протокол не містив інформації про будь-які інші продажі, а наявні скріншоти та платіжні інструкції були поодинокими. Суд також вказав, що сумніви щодо повноти доведення слід тлумачити на користь підозрюваної (ст. 62 Конституції, ст. 9 і 251 КУпАП).

Результат. Суд дійшов висновку, що вина особи у вчиненні правопорушення не доведена, оскільки бракує обов'язкових ознак господарської (підприємницької) діяльності. Провадження за ч. 1 ст. 164 КУпАП було **закрито** (немає складу правопорушення).

Приклад 2. Незареєстроване таксі (Хмельниччина, 2019)

У іншому випадку (Провадження № 33/4820/119/19 Справа № 676/448/19) приватний перевізник (власник автівки) фігурував у справі про діяльність без реєстрації (ч. 1 ст. 164). Після рішення суду першої інстанції про штраф 34 000 грн з **конфіскацією авто** Хмельницький апеляційний суд **скасував** цю постанову. Захист обґрунтував, що протокол складався **без достатніх доказів**: в матеріалах не було свідків, фотознімки зроблені без прив'язки до часу/місця, а всі твердження інспектора залишилися непідтвердженими. Суд апеляції погодився з цим: у матеріалах справи взагалі не наведено жодних даних про надання перевезень за оплату (не зафіксовано осіб чи сум грошей), отже немає ознак господарської діяльності.

Результат. Апеляційний суд задовольнив скаргу і **закрив провадження** через відсутність складу правопорушення. Як відзначено у рішенні, без належних і допустимих доказів про систематичність і корисність діяльності (тут – надання послуг таксі) провину особи встановити неможливо.

Основні правові висновки для захисту

Аналіз наведених рішень дозволяє сформулювати ключові аргументи для захисту у таких справах:

- **Систематичність і прибутковість.** Суд звертає увагу, що одиничні випадки продажу товару за невелику суму не мають ознак підприємництва. Підприємницька діяльність має бути **регулярною (не менше трьох разів на рік)** і здійснюватись з метою прибутку. Якщо продажі епізодичні (наприклад, один раз продано зайву речовину або залишок виробу), це не є провадженням бізнесу.

- **Доведення факту діяльності.** Обвинувачення повинно надати **необхідні та допустимі докази** всіх складових правопорушення (ст. 251, 280 КУпАП). Наприклад, прямих доказів наявності систематичних продажів, зберігання товарів для перепродажу чи отримання доходу має бути достатньо. Якщо матеріали справи складаються тільки з протоколу і поодиноких квитанцій без розкриття обставин, цього часто буває недостатньо.
- **Роль сумнівів і процедурних порушень.** Адміністративна відповідальність повинна встановлюватися на підставі належних доказів. Будь-які сумніви щодо доведення складу правопорушення трактується на користь особи (Конституція України, ст. 62, ст. 9 КУпАП). Також суди зважають на недоліки процесу першої інстанції (наприклад, неподання важливих доказів чи відсутність допитів свідків).

Висновки для захисту. У подібних справах зацікавленим особам варто зосередитися на доведенні відсутності систематичності й комерційної мети продажів. Слід надавати суду контраргументи та докази на користь “громадянського” чи “побутового” характеру діяльності (наприклад, продаж особистих речей, однакове походження ідентичних товарів тощо). Вимагати доказів регулярності торгівлі та опонувати кожному доказу про «системність». При відсутності таких доказів суди у наведених прикладах відмовлялися визнати продаж підприємницькою діяльністю.

Зважте, щодо подібних справ рішення про притягнення до адміністративної відповідальності виносить саме суд. І санкція, навіть вперше, може передбачати, зокрема, конфіскацію

отриманих коштів. Так, конфіскація коштів відбулась в справах № 346/3526/24, № 629/2600/25, № 712/5248/25.

Наша команда адвокатів неодноразово успішно захищала клієнтів за подібних обставин. То ж за потреби – звертайтеся!

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

Форма швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)
<input type="text"/>
Ваш email (обов'язково)
<input type="text"/>
Ваш номер телефону (обов'язково)
<input type="text"/>
Ваше повідомлення
<input type="text"/>
<input type="button" value="Відправити"/>

Компанія Вікторія

ФОП ЄП: працівника прийняли, а податкову не повідомили

Згідно зі статтею 24 КЗпП, працівник може розпочати роботу лише після укладення трудового договору, підтвердженого наказом або розпорядженням роботодавця, та поданням повідомлення до ДПС України про його прийняття на роботу відповідно до порядку, встановленого КМУ.

Абзац 2 частини 2 статті 265 КЗпП встановлює, що юридичні особи та фізичні особи-підприємці, які використовують найману працю, несуть відповідальність у вигляді штрафу в розмірі 10 мінімальних заробітних плат, встановлених законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, якого фактично допущено до роботи без оформлення трудового договору (контракту).

За порушення, передбачені абзацом 2 частини 2 статті 265 КЗпП, юридичні особи та ФОП, які використовують найману працю та є платниками єдиного податку 1–3 груп, **отримують попередження, але тільки в разі першого порушення.** Якщо ж аналогічне порушення буде повторно вчинене протягом двох років із дня його виявлення, усім порушникам загрожуватиме штраф у 30-кратному розмірі мінімальної заробітної плати (абзац 3 частини 2 статті 265 КЗпП).

Однак, яка відповідальність для підприємця – платника єдиного податку настає у разі, якщо договір укладено, але повідомлення до ДПС не подано?

В цьому випадку відповідальності у 30-кратному розмірі мінімальної заробітної плати не може бути застосовано, очевидно.

Держпраці такі випадки розцінюють як порушення інших вимог законодавства про працю (крім передбачених абзацами другим – дев'ятим цієї частини) та застосовують фінансову санкцію до платника єдиного податку у розмірі мінімальної заробітної плати за кожне таке порушення (абзац 10 частини 2 статті 265 КЗпП).

Отже, можна зробити наступні висновки: **підприємець – платник єдиного податку має завжди надавати докази укладення трудового договору, навіть якщо повідомлення до ДПС не було подано. Це дозволить уникнути відповідальності у 30-кратному розмірі мінімальної заробітної плати, хоч і може мати наслідком у розмірі мінімальної заробітної плати за кожне таке порушення.**

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективний захист своїх інтересів

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-підприємця чи юридичної особи – платника ЄП, звертайтеся за формою швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)
<input type="text"/>
Ваш email (обов'язково)
<input type="text"/>
Ваш номер телефону (обов'язково)
<input type="text"/>
Ваше повідомлення
<input type="text"/>
<input type="button" value="Відправити"/>

Пропонуємо ознайомитись із:

- умовами обслуговування підприємців на єдиному податку;
- калькулятором вартості супроводу.

Компанія Вікторія

Зверніть увагу, додатково Ви зможете замовити за акційними знижками також:

- електронні ключі ДП “ДІЯ” та програмне забезпечення для подання електронної звітності «Соната»;
- послуги бухгалтерського обслуговування для підприємств та податкового супроводу для підприємців (послуги з бухгалтерського та податкового аутсорсингу);
- консультації з оптимізації та планування податкового навантаження. Вибору оптимальної системи оподаткування;
- послуги аутстафінгу (лізинг персоналу, як елемент оптимізації оформлення працівників);
- виготовлення документів з охорони праці;
- постановку на облік РРО та отримання ліцензії на торгівлю алкогольними та тютюновими виробами;
- ліцензійне антивірусне програмне забезпечення Zillya!
- Реєстрацію торгової марки (знаку на товари, послуги);
- реєстрацію юридичних осіб інших організаційно-правових форм; отримання довідок, витягів з державних реєстрів;
- підготовку договорів та ін. юридичних документів. Супровід та представництво в судах, органах державної та місцевої влади та управління.

Не є публічною офертою

Помилки у повідомленні про контрольовану інозмену компанію (КІК). Відповідальність

Подання Повідомлення про контрольовану іноземну компанію – це відповідальний процес. Насамперед через те, що офіційні

реєстраційні документи не є уніфікованими. В кожній країні є свої особливості, форми, вимоги до реєстраційних документів. Разом з тим й переклад іноземних документів є варіативним: одне і те ж значення іноземною мовою може мати кілька варіантів перекладу, серед котрих слід обрати найближчий по юридичному наповненню. Наголосимо, стандарти перекладу офіційних документів фактично відсутні.

Як бути, коли під час оформлення Повідомлення було все ж допущено помилку? До прикладу, – обрано не найоптимальніший варіант перекладу, але це з'ясувалось вже після подання?

Можна уточнити повідомлення. Відповідальності за такого роду помилки податкове законодавство не передбачає.

Текст консультації подаємо нижче.

Download

PDF Loading...

A0 «Західна Правозахисна Група», – юридичний партнер «VICTORY GROUP», ASSC., надає професійні послуги супроводу подання повідомлень про контрольовану іноземну компанію (КІК).

Загалом це охоплює всі етапи: опрацювання установчих, реєстраційних документів іноземної компанії, професійний юридичний переклад іноземних документів, додаткові процедури верифікації із відкритих джерел, підготовку повідомлення та супровід його подання.

Ви зможете отримати комплексну послугу щодо супроводу подання КІК-повідомлення.

Переваги A0 «Західна Правозахисна Група»:

- *досвідчені юристи, податкові консультанти, фінансові радники та обліковці;*

- *напрацьовані вдалі кейси з реєстрацій КІК найрізноманітніших юрисдикцій;*
- *наданню складної послуги передують детальний аналіз ситуації, моделювання її розвитку і податкове планування;*
- *налагоджені процеси дистанційної, комфортної та безпечної для Замовника комунікації*
- *конкурентна, справедлива та розумна ціна вартості послуг та ін.*

Заповніть форму зворотного зв'язку і ми зв'яжемося з Вами для обговорення деталей взаємодії та співпраці.

Форма зв'язку

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

АО "ЗАХІДНА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА",

Група Компаній Вікторія

Старі граблі: як Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю домагається грошей бізнесу та як цьому протидіяти

Іноді складається враження, що Фонд намагається штрафними санкціями наповнювати власний бюджет. Або ж зі стягнутих санкцій Фондом створюється преміальний резерв для його працівників. Інакше нічим не пояснити майже маніакальне намагання його працівників будь-що стягнути штрафні санкції з суб'єкта господарювання за нібито не працевлаштування осіб з особливими потребами.

У нижченаведеній справі, де інтереси клієнта захищались адвокатами партнера Групи Компаній Вікторія – АО “Західна Правозахисна Група”, вже й Сьомий апеляційний адміністративний суд вказує, що Фонд невірно тлумачить профільний закон, за дотримання котрого Фонд має, власне, слідкувати.

Короткі тези з рішення апеляційного адміністративного суду:

“Стосовно вимоги позивача про стягнення з відповідача адміністративно-господарських санкцій, а також його позиції щодо того, що підприємства, установи, організації, у тому числі підприємства, організації громадських організацій інвалідів, фізичні особи, які використовують найману працю, самостійно здійснюють працевлаштування інвалідів у рахунок нормативів робочих місць, а тому лише вони несуть відповідальність за працевлаштування інвалідів, колегія

суддів вважає, що зазначене ґрунтується на невірному тлумаченні статті 20 Закону №875-XII.

З даного приводу варто зауважити, що юридична відповідальність у вигляді виникнення обов'язку здійснити грошовий платіж на користь Фонду соціального захисту інвалідів має наставати або в разі порушення роботодавцем вимог частини третьої статті 18 Закону №875-XII, а саме: не виділення та не створення робочих місць, не надання державній службі зайнятості інформації, не звітування перед Фондом соціального захисту інвалідів про зайнятість та працевлаштування інвалідів, так як саме ця бездіяльність має своїм фактичним наслідком позбавлення державної служби зайнятості можливості організувати працевлаштування інвалідів, або у разі порушення роботодавцем вимог частини третьої статті 17, частини першої статті 18, частин другої, третьої, п'ятої статті 19 Закону №875-XII, що полягає у безпідставній відмові у працевлаштуванні інваліда, який звернувся до роботодавця самостійно чи був направлений до нього державною службою зайнятості.

Вказане узгоджується з правовою позицією Верховного Суду постанові від 10 липня 2018 року у справі №808/2646/15.

Отже, враховуючи те, що відповідачем були виконані вимоги Закону №875-XII щодо прийняття заходів для працевлаштування осіб з інвалідністю, а Чернівецьким обласним відділенням Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю не надано доказів того, що відповідачем не створено робочі місця для осіб з інвалідністю, відмовлено особам з інвалідністю у прийнятті на роботу, несвоєчасно надавалась державній службі зайнятості інформація щодо наявності вакансій, необхідна для організації працевлаштування осіб з інвалідністю, або несвоєчасно надано звіти про зайнятість та працевлаштування осіб з інвалідністю у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, суд першої інстанції дійшов вірного висновку, що причини не працевлаштування осіб з інвалідністю не залежали від самого

роботодавця, тому в його діях відсутній склад правопорушення і на нього не може бути покладена відповідальність за недотримання нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю.

Повне рішення за посиланням [перейти]

АО “ЗАХІДНА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА”,

Група Компаній Вікторія

У разі, якщо у вас виникла необхідність адвокатського захисту від протиправних дій (оскарження рішень) Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, заповніть форму зворотного зв'язку і ми надішлемо Вам розрахунок вартості послуг супроводу.

Форма зв'язку

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

**Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua**

Переваги АО «Західна Правозахисна Група»:

- досвідчені юристи, податкові консультанти;
  - напрацьовані вдалі кейси;
  - наданню послуги передують детальний аналіз ситуації, моделювання її розвитку і податкове планування;
  - налагоджені процеси дистанційної, комфортної та безпечної для Замовника комунікації;
  - справедлива та розумна ціна вартості послуг та ін.
-

Відповідальність на час воєнного стану: to be or not to be

У зв'язку із воєнним станом до Податкового кодексу України були внесені зміни, що на цей період встановлюють особливості оподаткування.

Але в цій публікації звертаємо увагу виключно на окремі підпункти в пункті 69 підрозділу 10 розділу XX ПКУ. Адже саме в цьому пункті мова йде про застосування/незастосування **відповідальності** до платника податків за порушення, допущені в період воєнного стану.

За такий короткий період щодо відповідальності законодавець змінював свою думку тричі:

- з 24.02.2022 до 16.03.2022 – перший період [Закон від 03.2022 № 2118-IX];
- з 17.03.2022 до 26.05.2022 – другий період [Закон від 03.2022 № 2120-IX];
- з 27.05.2022 по тепер – третій період [Закон від

12.05.2022 № 2260-IX].

У всіх законів першоавторство у п. Гетманцева Д. О.

Так, в перший період – у випадку відсутності у платника податків можливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок, платник податків **звільнявся від відповідальності** з обов'язковим виконанням таких обов'язків протягом трьох місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні.

В другий період – все те ж саме, але **додалась відповідальність, якщо порушення були виявлені за наслідками перевірок**. На додаток до цього, у цьому періоді законодавець, фактично, повністю **скасував можливість форс-мажору** щодо порушень, виявлених під час перевірок.

В третій період – законодавець зрозумів, що форс-мажором нехтувати не можна. **Усунув свою допущену недолугість і повернув можливість звільнення від відповідальності платника податків внаслідок впливу форс-мажорних обставин**. **Але тут же вказав, що для визнання можливості/неможливості виконання обов'язку Мінфін має розробити порядок**.

Більш наочно це виглядає так:

Період I	Період II	Період III
Закон від 03.03.2022 № 2118-IX	Закон від 15.03.2022 № 2120-IX	Закон від 12.05.2022 № 2260-IX
з 07.03.2022 до 16.03.2022	з 17.03.2022 до 26.05.2022	з 27.05.2022

<p>69. Установити, що тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України, справляння податків і зборів здійснюється з урахуванням особливостей, визначених у цьому пункті.</p>	<p>69. Установити, що тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України, справляння податків і зборів здійснюється з урахуванням особливостей, визначених у цьому пункті.</p>	<p>69. Установити, що тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, справляння податків і зборів здійснюється з урахуванням особливостей, визначених у цьому пункті.</p>
---	---	---

<p>69.1. У випадку відсутності у платника податків можливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок, зокрема щодо дотримання термінів сплати податків та зборів, подання звітності, у тому числі звітності, передбаченої пунктом 46.2 статті 46 цього Кодексу, реєстрації у відповідних реєстрах податкових або акцизних накладних, розрахунків коригування, подання електронних документів, що містять дані про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового тощо, платники податків звільняються від передбаченої цим Кодексом відповідальності з обов'язковим виконанням таких обов'язків протягом трьох місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні.</p>	<p>69.1. У випадку відсутності у платника податків можливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок, зокрема щодо дотримання термінів сплати податків та зборів, подання звітності, у тому числі звітності, передбаченої пунктом 46.2 статті 46 цього Кодексу, реєстрації у відповідних реєстрах податкових або акцизних накладних, розрахунків коригування, подання електронних документів, що містять дані про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового тощо, платники податків звільняються від передбаченої цим Кодексом відповідальності з обов'язковим виконанням таких обов'язків протягом трьох місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні.</p>	<p>69.1. У разі відсутності у платника податків можливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок щодо дотримання термінів сплати податків та зборів, подання звітності, у тому числі звітності, передбаченої пунктом 46.2 статті 46 цього Кодексу, реєстрації у відповідних реєстрах податкових або акцизних накладних, розрахунків коригування, подання електронних документів, що містять дані про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового тощо, платники податків звільняються від передбаченої цим Кодексом відповідальності з обов'язковим виконанням таких обов'язків протягом шести місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні.</p> <p>...</p> <p>Порядок підтвердження можливості чи неможливості виконання платником податків обов'язків, визначених у цьому підпункті, та перелік документів на підтвердження затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.</p>
---	---	--

<p>69.2. Податкові перевірки не розпочинаються, а розпочаті перевірки зупиняються.</p>	<p>69.2. Податкові перевірки не розпочинаються, а розпочаті перевірки зупиняються, крім:</p> <p>...</p> <p>У разі виявлення порушень законодавства за результатами проведення перевірок, передбачених цим підпунктом, до платників податків застосовується відповідальність згідно з цим Кодексом, законами, контроль за якими покладено на контролюючі органи, а вимоги законодавства щодо мораторію (зупинення) застосування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) на період дії воєнного, надзвичайного стану та/або на період дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), у такому випадку не застосовуються, у тому числі положення підпункту 112.8.9 пункту 112.8 статті 112 цього Кодексу”</p>	<p>69.2. Податкові перевірки не розпочинаються, а розпочаті перевірки зупиняються, крім:</p> <p>...</p> <p>У разі виявлення порушень законодавства за результатами проведення перевірок до платників податків застосовується відповідальність згідно з цим Кодексом, законами, контроль за виконанням яких покладено на контролюючі органи, з урахуванням обставин, передбачених підпунктом 112.8.9 пункту 112.8 статті 112 цього Кодексу, що звільняють від фінансової відповідальності. При цьому вимоги законодавства щодо мораторію (зупинення) застосування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) на період дії воєнного, надзвичайного стану та/або на період дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), не застосовуються.</p>
--	---	---

Поки самого порядку немає, платники вимушені будуть доводити самотійно можливість виконання/невиконання податкового обов'язку. А податкові органи, очевидно, будуть вважати, що немає Порядку, – немає підстав для звільнення від відповідальності.

Також звертаємо увагу, що у фабулі п. 69 підрозділу 10 розділу XX ПКУ йдеться про те, що особливості застосовуються саме **до справляння податків і зборів**, а про відповідальність не згадується. Однак, притягнення до відповідальності не є частиною процесу справляння податків і зборів.

То ж слід врахувати, що існує загальний підхід до покладання відповідальності/звільнення від відповідальності за умов форс-мажору, передбачений пп. 112.8.9 ПКУ через множинне трактування прав та обов'язків платника податків (п. 56.21 ПКУ).

Такі недолугі помилки свідчать про поверхневий підхід під час підготовки змін до головного податкового закону. І не факт, що цим все обмежиться.

Далі буде.

Компанія Вікторія